

Prijedlog

Crna Gora
Uprava za šume

**GODIŠNJI PROGRAM
GAZDOVANJA
ŠUMAMA ZA 2021. GODINU**

Pljevlja, Jun 2021. godine

SADRŽAJ

I	UVOD.....	3
II	AKTIVNOSTI PLANIRANE PROGRAMOM GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2021. GODINU...	3
III	PLAN UREĐIVANJA ŠUMA.....	4
	3.1. Izrada Planova razvoja šuma za šumska područja.....	4
	3.2. Izrada Programa gazdovanja šumama za gazdinske jedinice.....	4
	3.3. Izrada Planova gazdovanja privatnim šumama.....	5
IV	PLAN ZAŠTITE ŠUMA.....	5
V	PLAN UZGOJA ŠUMA.....	6
	5.1. Plan šumsko – uzgojnih radova u šumama u državnom vlasništvu.....	6
	5.2. Proizvodnja reproduktivnog materijala šumskog drveća.....	6
VI	PLAN KORIŠĆENJA ŠUMA, NEDRVNIH ŠUMSKIH PROIZVODA I LOVIŠTA ZA POSEBNE NAMJENE	
	6.1. Plan korišćenja šuma u 2021. godini u državnoj svojini.....	7
	6.2. Plan korišćenja šuma u 2021. godini u privatnoj svojini.....	8
	6.3. Plan doznake za 2022. godinu i plan dodatne doznake stabala za sječu u 2021.godini.....	9
	6.4. Plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih puteva.....	11
	6.5. Korišćenje nedrvnih šumskih proizvoda.....	11
VII	PLAN KADROVSKOG OSPOSOBLJAVANJA.....	12
	7.1. Zapošljavanje.....	12
	7.2. Obuka kadrova.....	12
VIII	UKUPNI FINANSIJSKI PRIHODI PLANIRANI PROGRAMOM GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2021. GODINU.....	12
IX	PLAN FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PROGRAMA GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2021. GODINU.....	13

PRILOZI

1. Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti na uređivanju šuma u 2021. godini
2. Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti na zaštiti šuma u 2021. godini
3. Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti na uzgoju šuma u 2021. godini
4. Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti na korišćenju šuma i izgradnji šumskih saobraćajnica
5. Spisak nedrvnih šumskih proizvoda (ljekovito bilje, šumski plodovi i pečurke) koji se planiraju koristiti u 2021. godini

I UVOD

Uprava za šume je u skladu sa članom 81 Zakona o šumama („Službeni list Crne Gore“ broj 74/10, 47/15) izradila Godišnji program gazdovanja šumama za 2021. godinu (u daljem tekstu: Program). Ovim Programom, šume i šumsko zemljište uživaju posebnu zaštitu, koja se kao važan interes ostvaruje očuvanjem šuma i šumskog zemljišta sa svim njihovim funkcijama, i to kako održivim i multifunkcionalnim gazdovanjem šumama, tako i očuvanjem i unapređenjem biološke i pejzažne raznovrsnosti istih, kao i podizanjem nivoa kvaliteta životne sredine.

Smisao i svrha obezbjeđenja neophodnih sredstava u budžetu ima za cilj održivo gazdovanje šumama. To znači da je potrebno obezbijediti sredstva koji će se sa jedne strane obezbijediti sredstva za zaštitu šuma i potrebne šumsko ugojne, čime će ekološke funkcije šuma biti zadovoljene, dok sa druge strane treba obezbijediti sprovođenje mjera kojima će se podstaći konkurentnost u šumarstvu, uticati na veću zaposlenost u šumarstvu i drvnoj industriji, unaprijediti kvalitet života stanovništva u ruralnim područjima, stimulisući na taj način i unapređujući i razvoj ekonomije na tom području. Dakle, iz prednjeg se na nesumnjiv način može izvesti zaključak da je smisao donošenja Programa ostvarivanje osnovnih funkcija šuma, i to kako privredne, tako socijalne i ekološke, uz obavezu da se za realizaciju mjera moraju obezbijediti neophodna finansijska sredstva.

Usvajanje Programa i njegova implementacija imaju u smislu odredbi Zakona o šumama zadatak kvantifikovanja mjera na gazdovanju šumama, po obimu, vrsti i vremenu izvođenja na godišnjem nivou, shodno planskim dokumentima u šumarstvu, a sve sa ciljem obezbjeđivanja održivog gazdovanja i upravljanja šumskim resursima.

Održiv način gazdovanja šumama, shodno Zakonu o šumama, podrazumijeva obezbjeđivanje prirodnog načina obnavljanja šuma i prirodne selekcije, podsticanje mješovite strukture sastojina koje su prilagođene stanišnim uslovima, obezbjeđivanje očuvanja trajne proizvodne sposobnosti šuma i unapređenja šumskog fonda u pogledu kvantiteta i kvaliteta i povećavanja prinosa šuma, unapređivanje vitalnosti i ekološke stabilnosti šuma, obezbjeđivanje očuvanja biološke raznovrsnosti šuma, šumskog zemljišta i vodnog režima, kao i drugih povoljnih uticaja koje ima šuma na životnu sredinu i ljude.

II AKTIVNOSTI PLANIRANE PROGRAMOM GAZDOVANJA ŠUMAMA

Program predstavlja sveobuhvatan plan aktivnosti, koje se ogledaju prije svega na preduzimanju mjera na:

1. Uređivanju šuma /izrada Programa gazdovanja šumama za gazdinske jedinice/;
2. Zaštiti šuma;
3. Uzgoju šuma;
4. Korišćenju šuma, izgradnji i rekonstrukciji šumskih puteva, nedravnih šumskih proizvoda i lovišta posebne namjene;
5. Korišćenju nedravnih šumskih proizvoda;
6. Upravljanju lovištima posebne namjene.

Programom su prikazana finansijska sredstva za sprovođenje mjera na gazdovanju šumama po gazdinskim jedinicama i šumskim područjima, po obimu i vrsti radova, kako je to i predviđeno članom 81 Zakona o šumama.

III PLAN UREĐIVANJA ŠUMA ZA 2021. GODINU

Planski dokumenti u šumarstvu, shodno Zakonu o šumama, su:

- Nacionalna šumarska politika;
- Strategija sa planom razvoja šuma i šumarstva;
- Plan razvoja šuma za šumsko područje (u daljem tekstu: plan razvoja šuma);
- Program gazdovanja šumama za gazdinsku jedinicu;
- Plan gazdovanja privatnim šumama.

Strategija razvoja šumarstva je izrađena 2014. godine, njena implementacija je predviđena do 2024. godine. 2018. godine izvršena je revizija Strategije za preostali period realizacije, zbog niskog obima sprovedenih aktivnosti u periodu do 2018. godine. Kako i Revidovana Strategija ima nizak stepen realizacije, u toku ove godine biće izrađena nova Strategija razvoja šumarstva za naredni petogodišnji period, za šta su obezbijedena finansijska sredstva kroz MIDAS projekat koji se finansira sredstvima Svjetske Banke.

Programom se finansira izrada **planova razvoja šuma za šumska područja, programi gazdovanja šumama za gazdinske jedinice i planovi gazdovanja šumama u privatnom vlasništvu.**

3.1. Izrada Planova razvoja šuma za šumska područja

Zakonom o šumama („Službeni list Crne Gore”, broj 74/10, 47/15), članom 13, predviđena je izrada ovog planskog akta na nivou šumskog područja, koje obuhvata teritoriju jedne ili više opština. Krajem 2017. godine Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je iniciralo izradu Planova razvoja šuma za područja Pljevalja i Mojkovca, odnosno krajem 2019. godine za šumsko područje Rožaja, pri čemu je sadržaj planova razvoja šuma dat u tenderskoj dokumentaciji. U nedostatku bližeg propisa o sadržaju istih, svjedoci smo da su planovi razvoja za navedena područja veoma heterogeni.

Ovim Programom se ne planira izrada novih planova razvoja šuma za šumska područja iz razloga što Uprava za šume smatra da je prethodno neophodna izmjena Zakona o šumama u smislu definisanja potrebe podzakonskog akta - Pravilnika o sadržaju i načinu izrade Planova razvoja šuma.

Ovim planskim dokumentima utvrđuje se namjena šuma i šumskog zemljišta, shodno izvršenoj prioritizaciji funkcija šuma u šumskom području.

3.2. Izrada Programa gazdovanja šumama za gazdinske jedinice

Programi gazdovanja šumama za gazdinske jedinice su ključni planski dokumenti za realizaciju mjera gazdovanja šumama. Donose se na period od 10 godine i sadrže mjere na zaštiti, uzgoju i korišćenju šuma na prostoru gazdinske jedinice.

Na dan 31.12.2021. godine **ističe ili je istekla važnost Programa gazdovanja šumama za 25 gazdinskih jedinica** koje su prikazane u Prilogu 1 ovog programa. **Ukupna neuređena površina iznosi 115.745 ha.** To znači da se na tom prostoru mjere gazdovanja ne mogu sprovoditi, što znači da

se ne može ostvarivati javni interes i ostvarivati prihodi, kao ni realizovati preostali koncesioni ugovori o korišćenju šuma. Neuređena površina u obimu koji je prikazan Programom rezultat je nedostatka finansijskih sredstava u budžetu koji je opredjeljivan Upravi za šume u ranijem periodu.

Izrada Programa gazdovanja podrazumijeva izuzetno obimne terenske radove na prikupljanju podataka, i isti se mogu obavljati u najboljem slučaju u periodu maj-oktobar. Ako imamo u vidu da treba prikupiti potrebne podatke na površini od 115.745 ha, kao i zahtjevne procedure Javnih nabavki, svako kašnjenje u raspisivanju javnog poziva postavlja veliku dilemu u pogledu realizacije Programa u ovom segmentu.

Ukupna finansijska sredstva koja su potrebna za izvršenje Programa u dijelu izrade programa gazdovanja šumama za gazdinske jedinice u 2021. godini iznose 1.117.680,00 eura. Na osnovu potpisanih ugovora o izradi programa gazdovanja šumama za gazdinske jedinice iz prethodnih godina, projektovane obaveze u tekućoj budžetskoj godini iznose 120.000,00 €.

Sistemom prioriteta, a u skladu sa odobrenim budžetskim sredstvima, u toku 2021. godine Uprava za šume planira izradu Programa gazdovanja šumama za 13 gazdinskih jedinica u iznosu od 609.360,00 eura.

Napomena: Izmjene i dopune Pravilnika o sadržaju i načinu izrade Programa i planova gazdovanja i načinu obilježavanja granica u šumi („Službeni list Crne Gore“ broj 57/16), nameću se kao imperativ, kako bi izrada Programa gazdovanja šumama iziskivala manja finansijska sredstva, a da se pritom ne umanjuje kvalitet Programa. Iz tog razloga Uprava za šume ovim programom nije planirala uređivanje primorskog dijela Crne Gore, već se te aktivnosti planiraju za naredni period.

3.3. Izrada Planova gazdovanja privatnim šumama

Odredbom člana 14a Zakona o šumama, definisano je da Uprava za šume za šume u privatnoj svojini Plan gazdovanja privatnim šumama, odnosno da se Plan gazdovanja privatnim šumama donosi za posjed šume u privatnoj svojini, ili više posjeda koji čine prostornu cjelinu, na period od deset godina, na zahtjev vlasnika ili udruženja vlasnika šuma“. Obzirom da do dana pisanja ovog Programa nije bilo navedenih zahtjeva, ne može se sa sigurnošću predvidjeti iznos sredstava za ovu namjenu. Činjenica da se radi na uključivanju mjera zaštite i obnavljanja šuma u privatnoj svojini u IPARD program, koji će omogućiti korišćenje značajnih bespovratnih sredstva Evropske unije za unaprjeđenje stanja ovih šuma, iziskuje potrebu obezbjeđenja većih finansijskih sredstava za te potrebe nego što je slučaj sada. Ove godine nije predviđeno sufinansiranje radova u privatnim šumama.

Kako je metodologija izrade ovih planova ista kao i za državne šume, a na osnovu iskustvenih saznanja o interesovanju za izradu ovih planova, u 2021. godini potrebno je izdvojiti sredstava u iznosu od **15.000 €**.

IV PLAN ZAŠTITE ŠUMA

Zaštita šuma na teritoriji Crne Gore biće usmjerena na sprečavanje pojava bespravnih sječa, zaštitu šuma od biljnih bolesti, štetočina i šumskih požara. Zaštita šuma od biljnih bolesti i štetočina i požara vrši se u skladu sa zakonskim propisima, godišnjim planovima i dugoročnim programom zaštite. Najznačajnije mjere u okviru zaštite šuma u 2021. godini, odnose se na:

- sprovođenje mjera od strane Uprave za šume na zaštiti šuma od šumskih požara utvrđenih Zakonom o šumama i planovima zaštite od šumskih požara: angažovanje osmatrača požara; izgradnja vodozahvata, protivpožarnih puteva, protivpožarnih pruga; obezbjeđenje sredstava za troškove

gašenja požara; obezbjeđenje sredstava za nabavku opreme (naprtnjače, mlatilice, lopate, itd.); preventivno uzgojne mjere: njega sastojina i pravovremeno proređivanje sastojina;

- suzbijanje borovog litijaša - *Thaumatopoea pityocampa* (mehaničko uništavanje i spaljivanje gnijezda borovog litijaša);
- kontrola brojnosti štetnih insekata u šumama (postavljanje klopki i feromonskih preparata);
- monitoring nad štetnim organizmima posebno rizičnim za zdravlje bilja.

Šumski požari predstavljaju globalni ekološki i ekonomski problem. Zbog svoje geografske pozicije i sve izraženijeg negativnog uticaja klimatskih promjena, crnogorske šume su posebno ugrožene. U susret obavezama koje proističu iz Zakona o šumama i Zakona o zaštiti i spašavanju, preduzimaju se pojačane aktivnosti na preduzimanju mjera sprečavanja pojave, kao i na preduzimanju postupaka u slučaju pojave šumskog požara, na sprečavanju istih i dojava nadležnim službama i institucijama.

Kontrola brojnosti štetnih insekata u šumama vrši se svake godine sa ciljem utvrđivanja brojnog stanja entomofaune, kako bi se pravovremeno planirale mjere prevencije šteta koje iste mogu izazvati u šumama (golobrst, umanjeње vitalnosti stabala, sušenje šuma). Feromonske klopke i feromonski preparati daju rezultate o njihovoj brojnosti, intezitetu napada odnosno blagovremenom otkrivanju početka gradacije sipaca potkornjaka. Kontrola brojnosti potkornjaka u 2021. godini svodiće se na postavljanju klopki i preparata na najugroženijim mjestima i redovnom evidentiranju broja klopke, datuma postavljanja feromonskog preparata i njihove zamjene i broja ulovljenih jedinki.

U Prilogu 2 ovog programa dat je prikaz planiranih aktivnosti na zaštiti šuma u 2021. godini i procijenjeni troškovi u odnosu na odobrena budžetska sredstva. **Planovima Područnih jedinica, ukupno projektovani troškovi za sprovođenje aktivnosti na zaštiti šuma (zaštita šuma od šumskih požara i bolesti – materijalni troškovi, oprema i potrebna radna snaga iznose 57.647,50 €).**

V PLAN UZGOJA ŠUMA

5.1. Plan šumsko – uzgojnih radova u šumama

Shodno planskim dokumentima u šumarstvu i izvođačkim projektima za 2021. godinu projektovani obim radova na uzgajanju šuma u 2021. godinu iznosi 742.30 ha, i to:

- Njega šuma - na površini od 186.81 ha;
- Obnova šuma - na površini od 413.29 ha;
- Podizanje novih šuma - na površini od 132.20 ha;
- Rekonstrukcija šuma- na površini od 10,00 ha.

Planirani radovi po područnim jedinicama, vrsti radova i procijenjeni troškovi prikazani su u Prilogu 2 ovog programa.

Za izvršenje projektovanog plana potrebna finansijska sredstva su procijenjena na **490.841,94 €**.

Na osnovu predloga Budžeta za 2021.godinu, predloga Planova područnih jedinica i mogućnosti realizacije istih, program predviđa da se sredstva usmjere na pošumljavanje požarišta, njegu, obnovu i podizanje šuma i to u Područnim jedinicama u kojima su te mjere najprioritetnije u iznosu od 239.619,02 eura.

Sadni materijal za obnavljanje šuma će se koristiti iz rasadnika koji su u vlasništvu Uprave za šume. Za potrebe pošumljavanja vlasnicima privatnih šuma planira se besplatno dodijeliti 50.000 komada sadnica četinara.

5. 2. Proizvodnja reproduktivnog materijala šumskog drveća

Proizvodnja šumskog sjemena u 2021. godini zavisice od obima uroda sjemena, vrste sjemena koje će se sakupiti, plana rasadničke proizvodnje, kao i plana proizvodnje za šumsko-uzgojne radove za 2022. godinu. Proizvodnja sadnica i sjemena iz domaće provinijencije pokazala je punu opravdanost, zato se planira sakupljanje sjemena iz registrovanih sjemenskih sastojina.

Tabela 1: Troškovi sjemenske i rasadničarske proizvodnje

Opis poslova	Tip troška	Iznos u €
Troškovi sakupljanja sjemena	troškovi radne snage, prevoza, angažovanje NVO	6.000,00
Troškovi dorade sjemena		3.000,00
Mjere genetičke melioracije		0
UKUPNO:		9.000,00

Proizvedeni sjemenski materijal će se upotrijebiti za rasadničku proizvodnju u šumskim rasadnicima koji su u vlasništvu Uprave za šume u Kolašinu i Rožajama. Troškovi za sjemensku proizvodnju ukalkulisani su kroz povremenu radnu snagu.

Tabela 2: Plan proizvodnje i nabavke sadnog materijala, raspoloživi sadni materijal za pošumljavanje u 2021. godini

Rasadnik	Broj sadnica		Troškovi u €			Ukupno €
	Plan proizvodnje u 2021.	Za pošumljavanje u 2021.	Nabavka sjemena	Materijalni	Povremena radna snaga	
Trebaljevo Kolašin	1.080.000	574.810	2.000,00		25.260,00	
Županica Rožaje	2.100.000	267.000	1.200,00		10.800,00	
UKUPNO:	3.180.000	841.810	3.200,00	10.000,00	36.060,00	49.260,00

U rasadniku Trebaljevo proizvodnja sadnog materijala uglavnom se bazira na proizvodnji kontejnerskih sadnica u plastenicima sa ograničenim kapacitetima, što iziskuje veće troškove, a dobijeni sadni material je većeg kvaliteta.

Planirana proizvodnja sadnog materijala u rasadniku Županica je u pravcu proizvodnje klasičnih sadnica slobodnog korijena, pri maksimalnom korišćenju kapaciteta samog rasadnika, gdje uz manje troškove radne snage na manjoj površini se dobija veći broj sadnica.

VI KORIŠĆENJE ŠUMA, NEDRVNIH ŠUMSKIH PROIZVODA I LOVIŠTA ZA POSEBNE NAMJENE

6.1. Plan korišćenja šuma u 2021. godini

U skladu sa važećim programima gazdovanja šumama za gazdinske jedinice i planove gazdovanja za privatne šume, **ukupna drvena zapremina koja može biti predmet korišćenja šuma u 2021. godini iznosi 638.855 m³ bruto drvne zapremine** (u državnim šumama 391.303 m³, a u privatnim šumama 247.552m³). U ovu količinu uključeno je:

- Drvena zapremina koju je Uprava za šume planirala za korišćenje putem koncesija (po osnovu preostalih koncesionih ugovora zaključenih na 15 godina – do 2023. godine);
- Drvena zapremina koju je Uprava za šume planirala za korišćenje putem prodaje drveta u dubećem stanju;
- Drvena zapremina koja je bila predmet prodaje drveta u dubećem stanju za 2020. godinu;
- Drvena zapremina koju Uprava za šume daje na korišćenje putem prodaje drveta u dubećem stanju - sanitarna sječa;
- Drvena zapremina koju Uprava za šume daje na korišćenje putem prodaje drveta u dubećem stanju - sanitarna sječa koja nije realizovana u 2020. godini;
- Drvena zapremina koju je Uprava za šume planirala za snabdjevanja stanovništva u ruralnom području iz državnih šuma;
- Drvena zapremina koju je Uprava za šume planirala za korišćenje iz privatnih šuma.

Planirani radovi na korišćenju šuma po područnim jedinicama, gazdinskim jedinicama i vrsti sječa, kao i procijenjeni prihodi prikazani su u Prilogu 3 ovog programa. **Ukupno planirani prihodi po svim vidovima korišćenja šuma iznose 7.524.782,90 eura.**

Realizacija navedenih količina u 2021. godini vršiće se:

- 52.411m³ (29.999m³ četinara i 22.412m³ liščara) po osnovu Ugovora o davanju prava na korišćenje šuma i izgradnji šumskih saobraćajnica (preostale koncesije);
- 239.309m³ (138.233 m³ četinara i 101.076m³ liščara) prodajom drveta u dubećem stanju. U zavisnosti od mogućnosti sprovođenja javnih nabavki u 2021. godini planira se prodaja drvnih sortimenata sa šumskih stovarišta, i to u područnim jedinicama Pljevlja i Kolašin. Za implementaciju ove aktivnosti planirano je da se iz gore navedenih planiranih redovnih sječa izdvoji količina od 20.000 m³, i to 15.000 četinara (PJ Pljevlja) i 5.000 m³ liščara (PJ Kolašin), za šta je potrebno obezbijediti finansijska sredstva kroz javne nabavke u procijenjenom iznosu od 400.000,00 eura.

Vezano za realizaciju Ugovora o davanju prava na korišćenje šuma i izgradnji šumskih saobraćajnica putem koncesija u prikazu u Tabeli 3 date su gazdinske jedinice koje su predmet koncesionih ugovora, ugovorene količine bruto drvne mase i kao i doznačena drvena masa kojom će se zadužiti koncesionari u 2021. godini:

Tabela 3

PODRUČNA JEDINICA	GAZDINSKA JEDINICA	UGOVORENA BRUTO DRVNA MASA m ³			DOZNAČENA BRUTO DRVNA MASA m ³		
		Četinari	Liščari	Ukupno	Četinari	Liščari	Ukupno
BERANE	Šekularske šume	6.844	2.882	9.726	5.435	34	5.469
	Jelovica	6.202	4.021	10.223	-	-	-
	Turjak				53	536	589
PETNJICA	Turjak	1.171	2.521	3.692	1.134	1.270	2.404
MOJKOVAC	Petrovića Omar Buren	2.151	2.176	4.327	3.238	693	3.931
	Jezerska Gora				-	-	-
	Štitarica	2.380	4.968	7.348	-	-	-
ANDRIJEVICA	Jelovica-Gradišnica	5.738	8.957	14.695	1.732	3.126	4.858

	Mojanska rijeka Kraštica	460	10.880	11.340	-	12.518	12.518
BIJELO POLJE	Rudo Polje	4.503	-	4.503	6.360	-	6.360
	Bliško	6.777	-	6.777	8108	7	8.115
	Bjelasica	908	2.877	3.785	421	1.688	2.109
PLAV	Čakor Visitor	2.368	3.376	5.744	2.982	2.487	5.469
UKUPNO		39.502	42.658	82.160	29.999	22.412	52.411

Planirana bruto drvena zapremina u državnim šumama za obezbeđivanje stanovništva u ruralnim područjima po područnim jedinicama prikazana je u sledećoj tabeli:

Tabela 4

PODRUČNA JEDINICA	Planirana bruto drvena zapremina u državnim šumama maloprodaja m ³ za 2021. godinu			Planirani prihodi u €
	četinara	lišćara	Ukupno	
Pljevlja	10.050	9.765	19.815	170.409,00
Rožaje	6.606	500	7.106	61.111,60
Kolašin	-	-	-	-
Bijelo Polje	2.210	3.405	5.615	48.289,00
Šavnik	80	2.830	2.910	25.026,00
Danilovgrad	-	2.240	2.240	19.264,00
Nikšić	1.130	2.180	3.310	28.466,00
Plužine	714	2.530	3.244	27.898,40
Žabljak	3.800	200	4.000	34.400,00
Berane	1.809	2.500	4.309	37.057,40
Podgorica	150	1.200	1.350	11.610,00
Andrijevica	1.500	3.000	4.500	38.700,00
Mojkovac	200	620	820	7.052,00
Petnjica	2.394	1.982	4.376	37.633,60
Plav	885	803	1.688	14.516,00
Gusinje	-	140	140	1.204,00
Kotor	-	760	760	6.536,00
UKUPNO	31.528	34.655	66.183	569.173,00

Dodjela drvene zapremine stanovništvu u ruralnim područjima vršiće se u skladu sa članom 78 Zakona o šumama („Službeni list Crne Gore“ broj 74/10 i 47/15) i Odlukom o utvrđivanju cijena za kupovinu drvnih sortimenata za sopstvene potrebe stanovništva u ruralnim područjima, na osnovu kojih cijena je ponderisanjem dobijena projekcija planiranih prihoda po ovom osnovu. U ove količine obuhvaćena je drvena zapremina koja je planom područnih jedinica predviđena da se doznači za ogrijevno i tehničko drvo u dubećem stanju. Iz gore navedenih količina, a kada se radi o četinarima, 80 % je predviđeno za ogrijev (sušike, izvale, stabla iz proreda), dok se 20% predviđa za tehničko drvo.

Za potrebe stanovništva u ruralnim područjima Crne Gore, kroz pomoć za izgradnju i obnavljanje poljoprivrednih gazdinstava, za dodjelu ogrijeva socijalno ugroženom stanovništvu i u druge svrhe planirano je cca 5.000 m³, čija realizacija će se vršiti sukcesivno, a nakon dobijanja saglasnosti Vlade Crne Gore.

6.2. Plan korišćenja šuma u 2021. godini u privatnoj svojini

Planirana bruto drvena zapremina u privatnim šumama po Područnim jedinicama prikazana je u sledećoj tabeli:

Tabela 5

PODRUČNA JEDINICA	Planirana bruto drvena zapremina u privatnim šumama m ³ za 2021. godinu			Planirani prihodi u €
	Četinara	Liščara	Ukupno	
Pljevlja	63.685	3.825	67.510	168.775,00
Rožaje	7.050	-	7.050	17.625,00
Berane	5.380	1.780	7.160	17.900,00
Petnjica	105	50	155	387,00
Žabljak	3.970	-	3.970	9.925,00
Kolašin	2.390	31.637	34.027	85.067,50
Bijelo Polje	20.456	18.029	38.485	96.212,50
Šavnik	-	3.376	3.376	8.440,00
Danilovgrad	-	1.870	1.870	4.675,00
Nikšić	402	17.576	17.978	44.945,00
Plužine	180	3.851	4.031	10.077,50
Podgorica	480	12.592	13.072	32.680,00
Andrijevica	3.875	22.234	26.109	65.272,50
Mojkovac	2.235	8.020	10.255	25.637,50
Plav	2.070	2.220	4.290	10.725,00
Gusinje	200	500	700	1.750,00
Kotor	170	7.344	7.514	18.785,00
UKUPNO	112.648	134.904	247.552	618.879,50

6.3. Plan doznake za 2022. godinu i plan dodatne doznake stabala za sječu u 2021. godini

Uprava za šume je izradila orjentacione planove za doznaku stabala za 2022. godinu za koncesionare i korisnike šuma, prema važećim programima gazdovanja, koje planira da doznači tokom 2021. godine po područnim jedinicama kako je dato u tabeli:

Tabela 6

PODRUČNA JEDINICA	Orijentaciona drvena masa planirana za doznaku		
	Četinara	Liščara	Ukupno
Pljevlja	151.111	32.202	183.313
Rožaje	20.500	2.500	33.000
Berane	20.000	13.136	33.136
Petnjica	7.485	2.539	10.024
Žabljak	20.170	-	20.170
Kolašin	2.000	42.000	44.000
Bijelo Polje	16.947	6.839	23.786
Danilovgrad	-	4.273	4.237
Nikšić	2.810	4.500	7.310
Plužine	13.158	10.343	23.501
Podgorica	1.269	17.487	18.756
Andrijevica	8.400	19.880	28.280
Mojkovac	2.550	8.360	10.910
Plav	1.469	5.999	7.468
UKUPNO	267.869	180.058	447.927

U cilju prevazilaženja problema nedostajućih količina po koncesionim ugovorima, Uprava za šume u 2021. godini planira da dovrši doznaku po koncesionim Ugovorima koje nijesu doznačene tokom 2019 i 2020. godine, u količinama kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 7

PODRUČNA JEDINICA	GAZDINSKA JEDINICA	BROJ UGOVORA	DRVNA ZAPREMINA KOJA TREBA DA SE DOZNAČI (m ³)			PLANIRANI PRIHODI PO OVOM OSNOVU
			ČETINARI	LIŠČARI	UKUPNO	
BERANE	Šekularske šume	29.07.2008. br. 3448	1.409	2.848	4.257	38.771,60
	Jelovica	29.07.2008. br. 3446	6.202	4.021	10.233	124.445,50
ANDRIJEVICA	Jelovica-Gradišnica	08.07.2008. br. 3053	10.000	5.831	15.831	196.732,50
MOJKOVAC	Jezerska Gora	24.07.2008. br.3416	2.380	4.968	7.348	66.802,00
	Štitarica	24.07.2008. br.3416				
	Petrovića Omar Buren	24.07.2008. br. 3417	-	1.483	1.483	9.639,50
PLAV	Čakor Visitor	08.07.2008. br.3058	-	5.889	5.889	38.278,50
UKUPNO			24.248	25.040	49.288	474.669,60

Količine koje je potrebno doznačiti, a koje se nalaze u tabeli, odnose se na ugovorene količine koje Uprava za šume nije uspjela da doznači zbog imovinsko pravnih interesa, programa gazdovanja koji su u fazama usvajanja, kao i usljed nedostatka kvalifikovane radne snage.

Takođe, Uprava za šume u 2021. godini planira da dovrši doznaku po orijentacionom planu za 2021. godinu, koji nije uspjela da doznači u PJ Pljevlja i PJ Petnjica zbog nedostatka kvalifikovane radne snage, u orijentacionim količinama, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 8

PODRUČNA JEDINICA	Četinara m ³	Liščara m ³	Ukupno m ³
Pljevlja	50.000	10.000	60.000

Za potrebe troškova za angažovanja povremene radne snage na vršenju poslova doznake u 2021. godini potrebno je 150.000,00 eura, koja su planirana budžetom za 2021. godinu, a odnose se na plan redovne doznake za 2021. godinu, doznaku sanitara, kao i doznaku drvne zapremine, koju Uprava za šume nije uspjela da doznači u 2020. godini.

6.4. Plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih puteva

Pregled planiranih aktivnosti koje se odnose na izgradnju i rekonstrukciju šumskih puteva prilazan je u Prilogu 4 ovog programa.

Na osnovu prosječnih cijena, a koje iznose 22.000,00 €/km za put i 5.000,00 €/km za vlake, cijena koštanja izgradnje puteva procjenjuje se na 407.000 € za puteve i 175.500,00 € za vlake. Izgradnju puteva i vlaka, koje su predviđene Izvođačkim projektima, snosiće koncesionari i korisnici šuma.

6.5. Korišćenje nedravnih šumskih proizvoda

Uprava za šume, u skladu sa Zakonom o šumama i Pravilnikom o bližem načinu i uslovima sakupljanja, korišćenja i prometa nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva, koje se koriste u komercijalne svrhe, utvrdila je listu nezaštićenih biljnih vrsta. Uprava za šume će da donese cijenovnik

za 2021. godinu, na osnovu ispitivanja domaćeg tržišta (apoteke/trgovine) na kojim se nezaštićene biljne vrste prodaju, kao i na osnovu cijena koje su dostignute u okruženju.

Spisak nezaštićenih biljnih vrsta, koje će biti predmet javnog oglasa, a koje se mogu koristiti u komercijalne svrhe prikazan je u Prilogu 5 ovog programa.

Prihod od korišćenja nedravnih šumskih proizvoda planirani su na iznos od **70.000,00 €**.

6.6. Upravljanje lovištima posebne namjene

Savremeno lovno gazdovanje zahtjeva od lovca i korisnika lovišta da obezbijede dovoljne količine prirodne hrane, a pored toga i dovoljne količine dodatne hrane, odgovarajuće za svaku vrstu divljači. Iznošenje hrane u lovište zavisi od procjene koliko je potreba divljači za dodatnom količinom hrane, koju ista nije u stanju da obezbijedi iz prirodnih uslova. S obzirom na prirodne uslove lovišta, naročito na klimatske uslove, duge i hladne zime sa većim sniježnim padavinama, smatramo da je divljač u lovištu neophodno prihranjivati. Takođe, planirana je izrada određenog broja lovno-tehničkih objekata, prevashodno hranilišta, solila i stabilnih čeka. U te svrhe je planirano da se izdvoji 10.000€.

Prihodi koji se očekuju od korišćenja lovišta posebne namjene su **10.000,00 €**, a oni se odnose na izdavanje dozvola za lov, organizacionih taksi i korišćenja divljači.

Plan ostrjela u lovištima za posebne namjene „Ljubišnja“, „Komovi“, „Piva“ i „Dragišnica“ u lovnoj 2021/22. godini dat je u tabeli:

Tabela 9

Vrsta	Ukupno (jedinki) za lovišta posebne namjene			
	„Ljubišnja“	„Komovi“	„Piva“	„Dragišnica“
Zec (<i>Lepus europeus</i> Pall.)	10	30	10	20
Vuk (<i>Canis lupus</i> L.)	2	3	5	2
Lisica (<i>Vulpes vulpes</i> L.)	35	35	50	20
Jazavac (<i>Meles meles</i> L.)	7	5	10	5
Divlja svinja (<i>Sus scropha</i> L.)	15	25	60	10
Kuna bjelica (<i>Martes foina</i> Ehr.)	10	15	5	5
Kuna zlatica (<i>Martes martes</i> L.)	3	-	2	-
Šumska šljuka (<i>Scolopax rusticola</i>)	25	-	10	-
Vjeverica (<i>Sciurus vulgaris</i>)	-	20	10	-
Divlji golub (<i>Columba livia</i>)	-	-	15	-

VII PLAN KADROVSKOG OSPOSOBLJAVANJA

7.1. Zapošljavanje

Sistematizacijom radnih mjesta u Upravi za šume sistematizovao je ukupno 440 radnih mjesta. Starosna struktura zaposlenih je veoma nepovoljna (53 godine u prosjeku). Ovim programom je predviđeno zapošljavanje dodatnih 70 lica, kako bi iz ugovora o djelu u stalni radni odnos bilo prevedeno 52 lica, dok bi se zaposlilo ukupno 18 novih kadrova. Da bi se odgovorilo svim obavezama na gazdovanju šumama koje proističu iz Zakona o šumama, neophodno je angažovanje ukupnog broja predviđenih kadrova.

Ukupna sredstva potrebna za izvršenje Programa u ovom pogledu ličnih dohodaka i drugih primanja, uključujući prijem u radni odnos navedenih 70 lica, iznose 4.111.780,00 eura.

7.2. Obuka kadrova

Svaka Područna jedinica trebalo bi da angažuje po jednog diplomiranog inženjera šumarstva koji bi se, pored ostalog, bavio problematikom izrade Programa gazdovanja šumama i Planova razvoja šuma. Pored toga, evidentan je nedostatak obuke kadrova vezano za davanje mišljenja prilikom izgradnje infrastrukturnih i drugih objekata, koji se grade na zemljištu kojima gazduje Uprava za šume, što zahtijeva poznavanje dostupnih alata Geografskog informacionog sistema, zatim u cilju suzbijanja uzurpacija šuma i šumskog zemljišta, izrade Izvođačkih projekata, Planova zaštite od požara, evidentiranja požarišta kao i Planova sanacije

Procedure potrebne za odgovore na ove teme zahtijevaju, između ostalog, i solidno poznavanje rada na računaru, imajući u vidu da se koriste specijalizovani programi (GIS, softver OSNOVA, softver Nacionalne inventure šuma, i dr).

Imajući u vidu gore navedene razloge, planirana sredstva za obuku kadrova ovim programom iznose **10.000 eura**.

VIII UKUPNI FINANSIJSKI PRIHODI PLANIRANI PROGRAMOM GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2021. GODINU

Planirani prihodi po svim vidovima korišćenja šuma iznose 7.524.782,90 eura. Ukupno planirani prihodi po osnovu korišćenja nedravnih šumskih proizvoda iznose 70.000,00 eura, dok plan prihoda od upravljanja lovištima posebne namjene iznosi 10.000,00 eura.

Shodno tome, ukupni finansijski prihodi planirani Programom po osnovu gazdovanja šumama, korišćenja nedravnih šumskih proizvoda i lovišta posebne namjene iznose 7.604.782,90 eura.

Važno je navesti da 70% od naknada za korišćenje šuma, shodno Zakonu o finansiranju lokalnih uprava, pripadaju opštinama na čijoj teritoriji se šume koriste. Lokalne uprave nemaju zakonsku obavezu da sredstva koja dobiju po tom osnovu vrata u šume na način što bi finansirali neku aktivnost na gazdovanju šumama. Iz navedenog proizilazi zaključak da je finansiranje sektora šumarstva neodrživo iz razloga što su primici budžeta države manji od rashoda sa jedne strane, dok sa druge

strane nedostaju mjere koje se moraju preduzeti da bi mogli izvesti zaključak da se održivo gazduje šumama koje su povjerene Upravi za šume na upravljanje.

IX PLAN FINANSIJSKIH SREDSTVA POTREBNIH ZA REALIZACIJU GODIŠNJEG PROGRAMA GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2021.GODINU

r.b.	Vrsta izdataka	Način utroška sredstava	Iznos €
1.	Bruto zarade za ukupno sistematizovanih 440 zaposlenih	Zakon o zaradama državnih službenika i namještenika	4.111.780,00
2.	Ostala lična primanja (otpremnine, odvojeni život i ostale naknade)	Zakon o zaradama državnih službenika i namještenika i Granski kolektivni ugovor	49.500,00
3.	Materijalni troškovi (administrativni materijal, materijal za posebne namjene, energiju i gorivo)	Zakon o javnim nabavkama	677.000,00
4.	Rashodi za usluge (komunikacione usluge, usluge prevoza, konsultantske i ostale usluge)	Zakon o javnim nabavkama	207.000,00
5.	Tekuće održavanje građevinskih objekata i opreme	Zakon o javnim nabavkama	135.000,00
6.	Zakup objekata	Ugovaranje	30.000,00
7.	Izdaci za ugovore o djelu-radnici na određeno vrijeme koji pokrivaju sistematizovana radna mjesta	Ugovaranje	400.000,00
8.	Ostali izdaci (osiguranje, registracije vozila, sudski troškovi, komunalne naknade)	Ugovaranje	130.100,00
9.	Socijalne pomoći zaposlenim	Granski kolektivni ugovor	40.000,00
10.	Izrada programa gazdovanja šumama	Tenderska procedura po Zakonu o javnim nabavkama	1.117.680,00
11.	Plaćanje obaveza po aktivnim ugovorima o izradi programa gazdovanja šumama	Aktivni ugovori zaključeni po Zakonu o javnim nabavkama	120.000,00
12.	Izrada Planova gazdovanja privatnim šumama	Tenderska procedura po Zakonu o javnim nabavkama	15.000,00
13.	Obuka kadrova -GIS	Stručno usavršavanje	10.000,00
14.	Pošumljavanje	Tenderska procedura po Zakonu o javnim nabavkama	490.841,94
15.	Zaštita šuma od šumskih požara i bolesti – radna snaga	Angažovanje sezonske radne snage	32.500,00
16.	Zaštita šuma od šumskih požara i bolesti – materijalni troškovi i oprema	Tenderska procedura po Zakonu o javnim nabavkama	417.830,00
17.	Rasadnička proizvodnja i sakupljanje sjemena	Angažovanje sezonske radne snage	36.000,00
18.	Rasadnička proizvodnja-materijalni troškovi	Zakon o javnim nabavkama	13.200,00

19.	Sječa, vuča i transport drvnih sortimenata na šumski lager	Tenderska procedura po Zakonu o javnim nabavkama	400.000,00
20.	Poslovi na doznaci šuma	Angažovanje sezonske radne snage	150.000,00
UKUPNO			8.583.431,94

Sredstva odobrena budžetom za 2021. godinu prikazana su u narednoj tabeli:

41103		Uprava za šume	5.119.564,43
	4	Izdaci	5.119.564,43
	41	Tekući Izdaci	3.865.753,43
	411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	3.248.452,43
0482	4111	Neto zarade	1.980.593,61
0482	4112	Porez na zarade	269.649,44
0482	4113	Doprinos na teret zaposlenog	711.120,49
0482	4114	Doprinos na teret poslodavca	251.811,29
0482	4115	Opštinski prirez	35.277,60
	412	Ostala lična primanja	27.200,00
0482	4122	Naknada za stanovanje i odvojen život	7.200,00
0482	4125	Otpremnine	17.600,00
0482	4127	Ostale naknade	2.400,00
	413	Rashodi za materijal	232.000,00
0482	4131	Administrativni materijal	100.000,00
0482	4133	Materijal za posebne namjene	80.000,00
0482	4134	Rashodi za energiju	40.000,00
0482	4135	Rashodi za gorivo	10.000,00
0482	4139	Ostali rashodi za materijal	2.000,00
	414	Rashodi za usluge	59.000,00
0482	4141	Službena putovanja	12.000,00
0482	4142	Reprezentacija	1.000,00
0482	4143	Komunalne usluge	5.000,00
0482	4144	Bankarske usluge negativne kursne razlike	1.000,00
0482	4145	Usluge prevoza	6.000,00
0482	4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	4.000,00
0482	4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	20.000,00
0482	4148	Usluge stručnog usavršavanja	4.000,00
0482	4149	Ostale usluge	6.000,00
	415	Rashodi za tekuće održavanje	39.000,00
0482	4151	Tekuće održavanje javne infrastrukture	3.000,00
0482	4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	24.000,00
0482	4153	Tekuće održavanje opreme	12.000,00
	416	Kamate	1,00
0182	4161	Kamate rezidentima	1,00
	417	Renta	20.000,00
0482	4171	Zakup objekata	20.000,00
	419	Ostali izdaci	240.100,00

0482	4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	200.000,00
0482	4192	Izdaci po osnovu sudskih postupaka	10.000,00
0482	4193	Izrada i održavanje softvera	15.000,00
0482	4194	Osiguranje	100,00
0482	4196	Komunalne naknade	15.000,00
	43	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	30.000,00
	431	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	30.000,00
0482	4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	30.000,00
	44	Kapitalni izdaci	1.223.810,00
	441	Kapitalni izdaci	1.223.810,00
0482	4414	Izdaci za uređivanje zemljišta	1.163.810,00
0482	4415	Izdaci za opremu	60.000,00
	46	Otplata dugova	1,00
	463	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	1,00
0482	4630	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	1,00

Sredstva odobrena budžetom Uprave za imovinu na Programu objedinjene javne nabavke - Uprava za šume za 2021. godinu prikazana su u narednoj tabeli.

16 005 003		Uprava za imovinu - Objedinjene javne nabavke Uprave za šume	152.084,82
	4	Izdaci	152.084,82
	41	Tekući izdaci	149.016,66
	413	Rashodi za materijal	97.125,46
0482	4131	Administrativni materijal	16.820,82
0482	4135	Rashodi za gorivo	80.304,64
	414	Rashodi za usluge	17.408,00
0482	4143	Komunikacione usluge	17.408,00
	419	Ostali izdaci	34.483,20
0482	4194	Osiguranje	34.483,20
	44	Kapitalni izdaci	3.068,16
	441	Kapitalni izdaci	3.068,16
0482	4415	Izdaci za opremu	3.068,16

Prilog 1

Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti na izradi programa gazdovanja šumama u 2021. godini, shodno odobrenim sredstvima iz Budžeta

RB	GJ	PJ	Površina ha	Cijena izrade
1	Ljuboviđa	Bijelo Polje	4044	66149
2	Balotičke šume	Rožaje	3295	34292
3	Crnja – Ibarac	Rožaje	3860	57920
4	Županica	Rožaje	2246	39429
5	Obzir-Buren	Pljevlja	4346	57592
6	Jugoštica	Pljevlja	7388	55359
7	Maganik	Kolašin	5760	52993
8	Moračko Trebaljevo	Kolašin	5138	36488
9	Sinjavina - Semolj	Šavnik	5317	23432
10	Krnovo-Vučje	Nikšić	4020	42421
11	Župa pivska	Plužine	9375	64925
12	Vojnik-Brezna	Plužine	4377	51687
13	Dragalj	Kotor	3696	26673
	Ukupno		62862	609360

Prilog 2

Tabelarni prikaz aktivnosti na zaštiti šuma u 2021. godini u skladu sa odobrenim sredstvima iz Budžeta

Područna jedinica	Zaštita šuma od šumskih požara - Osmatrači (mjesec Avgust) €	Zaštita šuma (zaštitna sredstva, naprtnjače, mlatilice...) €	Zaštita šuma od štetočina (potkornjaci)	Zaštita šuma od štetočina (uklanjanje litijaša) €	Iznos sredstava €
UKUPNO:	18.000,00	15.000,00	10.000,00	14.647,50	57.647,50

UKUPNO	74,84	415.389 113kg sjemena	265.06	200.093	86.36	-	-	615.482 113kg sjemena	426.26	4.000 2,5ha	239.619,02

Prilog 4

Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti na korišćenju šuma i izgradnji šumskih saobraćajnica

PODRUČNA JEDINICA	GAZDINSKA JEDINICA	REDOVNE SJEČE m ³			Planirani prihod u €
		Četinara	Lišćara	Ukupno	
Pljevlja	Ljubišnja	3.795	275	4.070	107.869,00
	Tara-Kosanica	6.229	341	6.570	194.907,00
	Kovač	5.172	377	5.549	125.928,00
	Maočnica	9.533	109	9.642	319.507,00
	Vezišnica	5.942	560	6.502	156.168,00
	Obzir-Buren	11.419	63	11.482	388.601,00
	Voloder II	2.802	149	2.951	81.934,00
	Otiliovići-Obarde	1.401	-	1.401	37.827,00
	Korijen	1.655	526	2.181	54.461,00
	Potkovač	3.210	-	3.210	131.610,00
	Kozička rijeka	10.452	33	10.485	321.820,00
	Kraljeva gora-Bunetina	10.733	1.078	11.811	314.144,00
	Petinjske šume	3.960	1.924	5.884	119.965,00
Ukupno:		76.303	5.435	81.738	2.354.741,00
Danilovgrad	Prekornica	-	10.932	10.932	128.888,00
	Štitovo	-	490	490	5.390,00
	Ponikvica	-	569	569	6.259,00
Ukupno:		-	11.991	11.991	140.537,00
Nikšić	Latično	657	7.526	8.183	75.463,00
	Njogoš	662	3.089	3.751	33.762,00
	Somina	182	843	1.025	9.456,00
Ukupno:		1.501	11.458	12.959	118.681,00
Plužine	Bundos	3.329	5.090	8.419	132.557,00
	Goransko	1.966	3.413	5.379	44.793,50
	Piva Komarnica	-	1.227	1.227	2.454,00
	Volujak Mratinje	665	3.193	3.858	34.788,00
	Planina Pivska	5.019	-	5.019	78.906,00
Ukupno:		10.979	12.923	23.902	293.498,50
Berane	Šekularske šume	5.435	34	5.469	89.321,00
	Kaludarsko Dap. šume	6.546	299	7.045	185.082,00
	Crni vrh - Rujišta	-	1.971	1.971	15.768,00
	Turjak	53	536	589	3.753,60
Ukupno:		12.034	2.840	14.874	286.563,00
Petnjica	Mrtvica -Tivran	2.877	-	2.877	86.496,00
	Turjak	1.134	1.270	2.404	24.221,80
Ukupno:		4.011	1.270	5.281	110.717,80
Plav	Babinagora -Vaganica	4.745	-	4.745	135.232,50
	Čakor - Visitor	2.982	2.487	5.469	67.157,70
Ukupno		7.727	2.487	10.214	202.390,20
Žabljak	Tepačke šume	6.140	-	6.140	202.210,00
	Gornji Šaranci	6.051	-	6.051	156.800,00
	Donji Šaranci	5.323	204	5.527	119.577,00

Ukupno:		17.514	204	17.718	478.587,00
Bijelo Polje	Rudo Polje	6.360	-	6.360	110.664,00
	Bliškovo	8108	7	8.115	141.124,70
	Bjelasica	421	1.688	2.109	17.453,40
	Mejdanica lisa	2.300	2.863	5.163	119.456,00
Ukupno:		17.189	4.558	21.747	388.698,10
Andrijevića	Gradišnica Jelovica	1.732	3.126	4.858	49.944,60
	Kutska rijeka	2.298	163	2.461	74.921,50
	Mojanska R.-Kraštica	-	12.518	12.518	93.885,00
Ukupno:		4.030	15.807	19.837	218.751,10
Podgorica	Opasanica Travska gora	948	10.541	11.489	122.474,00
	Vučiji potok	-	5.521	5.521	55.210,00
Ukupno:		948	16.062	17.010	177.684,00
Mojkovac	Petrovića Omar Buren	3.238	693	3.931	51.455,50
Ukupno:		3.238	693	3.931	51.455,50
Rožaje	Bačko Besničke šume	7.855	693	8.533	176.718,00
	Crnja Ibarac	535	-	535	13.375,00
	Gornji Ibar	856	152	1.008	18.288,00
	Županica	1.095	-	1.095	28.215,00
	Lovničke šume	197	-	197	4.925,00
	Paučinske šume	935	345	1.280	27.715,00
Ukupno:		11.473	1.190	12.663	269.236,00
Kolašin	Pčinja Pješčanica	1.285	27.925	29.210	273.574,50
	Vučje	-	4.700	4.700	61.100,00
	Komovi I	-	3.945	3.945	47.340,00
Ukupno:		1.285	36.570	37.855	382.014,50
SVE UKUPNO		168.232	123.488	291.720	5.480.915,40

PODRUČNA JEDINICA	GAZDINSKA JEDINICA	SANITARNE SJEČE m ³			Planirani prihod u €
		Četinara	Liščara	Ukupno	
Kolašin	Vučje	-	7.285	7.285	40.061,00
Ukupno:		-	7.285	7.285	40.061,00
Rožaje	Crnja Ibarac	19.344	-	19.344	196.536,00
Ukupno:		19.344	-	19.344	196.536,00
Pljevlja	Obzir Buren	1.196	-	1.196	23.198,00
	Maočnica	586	-	586	12.306,00
	Tara Kosanica	701	1	702	14.727,00
	Kovač	2.288	3	2.291	41.190,00
Ukupno:		4.771	4	4.775	91.421,00
Nikšić	Duga Golija	250	837	1.087	6.949,11
	Duga Crnovrh	195	56	251	2.566,86
	Zla Gora	47	42	89	743,00
	Bijela Gora	44	128	172	1.233,56
	Javorak Vojnik	-	200	200	798,80
	Župa Štitovo	193	4	197	1.557,04
Ukupno:		729	1.267	1.996	13.848,37
SVE UKUPNO		24.844	8.556	33.400	341.866,37

Područna jedinica	Gazdinska jedinica	Izgradnja tvrdih puteva u km	Izgradnja vlake u km	Rekonstrukcija u km	Meki put u km
Pljevlja	Voloder II	4+300			
	Ljubišnja	5+200			
	Obzir-Buren	1+700			
Rožaje	Crnja Ibarac		0+300		
Berane	Šekularske šume		1+800		
	Kaludarsko Dapsićke šume		1+700		
	Turjak		1+000		
	Crni vrh - Ruišta		0+900		
Bijelo Polje	Rudo Polje	0+700	1+200		
	Bliškovo	-	2+500		
	Bjelasica	0+800	1+400		
	Mejdanica lisa			3+400	
Plav	Babina Gora Vaganica		0+450		
Danilovgrad	Prekornica		4+200		
Nikšić	Latično		1+070	2+250	
Plužine	Bundos		0+300		
	Goransko	1+900	2+720		
	Volujak - Mratinje	0+900	1+480		
	Planina Pivska		0+980		
Andrijevica	Gradišnica - Jelovica		2+750		
	Mojanska rijeka - Kraštica		5+000		
	Kutska rijeka		1+100		
Podgorica	Vučiji potok		0+310		
	Opasanica – Travaska gora		2+940		
Sve ukupno:		15+500	35+100	5+650	

Prilog 5

Spisak nedravnih šumskih proizvoda (ljekovito bilje, šumski plodovi i pečurke) koji se planiraju koristiti u 2021. godini

Redni broj	Latinski naziv	Narodni naziv	Korisni dio
LJEKOVITO BILJE, ŠUMSKI PLODOVI I GLJIVE			
1.	Allium ursinum L.	Medveđi luk, Sremuša	Herba
2.	Achillea millefolium L.	Hajdučka trava	Herba
3.	Agrimonia eupatoria L.	Petrovac, Ranjenik	Herba
4.	Artemisia absinthium L.	Pelin	Herba
5.	Althaea officinalis L.	Bijeli sljez	Korijen
			Cvijet
			List
6.	Arctium lappa L.	Čičak	Herba
			List
			Korijen
7.	Atropa belladonna L.	Velebinje, Beladona	Korijen
			List
8.	Artemisia abortanum L.	Božično drveće	Herba
9.	Amanita caesarea (Scop:Fr)	Blagva, Rujnica	
10.	Ballota nigra L.	Crna kopriva	Herba
11.	Bellis perennis L.	Bijela rada	Cvijet
12.	Betonica officinalis L.	Ranjenik, ranilist	Herba
13.	Betula pendula Roth.	Breza	Kora
14.	Boletus edulis	Vrganj	
15.	Calendula officinalis L.	Neven	Cvijet
16.	Calluna vulgaris L.	Vrijesak, Obični vrijes	Herba
17.	Centaurium erythraea Rafn	Crveni kantarion, Kičica	Herba
18.	Centaurea cyanus L.	Različak	Cvijet
19.	Cetraria islandica	Islandski lišaj	Herba
20.	Calocybe gambosa	Đurđevača, Đurđevka	
21.	Cantharellus cibarius	Lisičarka	
22.	Colchicum autumnale	Mrazovac	Sjeme
23.	Capsella bursa pastoris	Rusomača, Hoću-neću	Herba
24.	Carlina acaulis L.	Vilino sito	Korijen
25.	Chelidonium majus L.	Lastina trava	Herba
26.	Cichorium intybus L.	Vodopija	Herba
			Korijen
27.	Cornus mas L.	Drenjak, Dren	Plod
28.	Corylus avellana L.	Lijeska	List
			Plod
29.	Crataegus oxyacantha L.	Glog crveni	Cvijet
			Plod
30.	Crataegus monogyna	Glog bijeli	Cvijet i list
31.	Craterellus cornucopioides	Crna truba	

32.	<i>Dryopteris filix-mas</i> (c) Schott	Navala	Korijen
33.	<i>Epilobium angustifolium</i> L.	Kiprovina	List
			Cvijet
34.	<i>Equisetum arvense</i> L.	Preslica, Rastavić	Herba
35.	<i>Fragaria vesca</i> L.	Šumska jagoda	Plod
36.	<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	Trava od utrobice, Šumska sirištara	List
			Cvijet
37.	<i>Geranium robertianum</i> L.	Zdravnjak	Herba
38.	<i>Glechoma hederacea</i> L.	Dobričica	Herba
39.	<i>Glycyrrhizaglabra</i> L.	Slatki korjen, Sladić	Korijen
40.	<i>Hedera helix</i> L.	Bršljen	List
41.	<i>Hyssopus officinalis</i> L.	Miloduh	Herba
42.	<i>Hypericum perforatum</i> L.	Žuti kantaron, Bogorodičina trava	Herba
43.	<i>Hydnum repandum</i> L.	Ježevica, Prosenjak	
44.	<i>Helichrysum italicum</i> L.	Smilje	Herba
			Cvijet
45.	<i>Inula helenium</i> L.	Oman	Korijen
46.	<i>Juniperus oxicedrus</i> L.	Kleka crvena	Plod
47.	<i>Juniperus communis</i> L.	Kleka, Smreka	Plod
48.	<i>Juniperus sabina</i> L.	Somina	Plod
49.	<i>Lactarius deliciosus</i>	Prava rujnica	
50.	<i>Lactarius piperatus</i>	Paprena mlječniva	
51.	<i>Lavandula angustifolia</i>	Lavanda	Cvijet
52.	<i>Malus silvestris</i> Mill.	Divlja jabuka	Plod
53.	<i>Matricaria chamomilla</i> L.	Kamilica	Cvijet
54.	<i>Melissa officinalis</i> L.	Matičnjak, Melisa	Herba
55.	<i>Marrubium vulgare</i> L.	Macina trava	Herba
56.	<i>Mentha piperita</i> L.	Nana, Metvica paprena	List
57.	<i>Melilotus officinalis</i> L.	Ždraljevina	Herba
58.	<i>Mentha longifolia</i> L.	Divlja nana	Herba
59.	<i>Morchella esculenta</i>	Smrčak	
60.	<i>Morus alba</i> L.	Bijeli dud	List
61.	<i>Morus nigra</i>	Crni dud	List
62.	<i>Ocimum basilicum</i> L.	Bosiljak	Herba
63.	<i>Ononis spinosa</i> L.	Zečiji trn, Gladiš	Korijen
64.	<i>Origanum vulgare</i> L.	Vranilova trava, Planinski čaj	Herba
65.	<i>Primula vulgaris</i> Huds.	Jargočevina	Cvijet
66.	<i>Plantago</i>	Bokvica	Herba
67.	<i>Pulmonaria officinalis</i> L.	Plućnjak	Herba
68.	<i>Polygonum aviculare</i> L.	Dvornik, Troskot	Herba
69.	<i>Prunus spinosa</i> L.	Crni trn, Trnjina	Cvijet
			Plod
70.	<i>Primula veris</i> L.	Jaglika, Jargočika	Cvijet
71.	<i>Pyrus piraster</i>	Divlja kruška	Plod
72.	<i>Paliurus spina-christi</i> Mill.	Drača	Plod

73.	Petasites hybridus (L.) G. Gaertn. & al.	Lopuh	List
			Korijen
74.	Pistacia terebinthus L.	Smrdljika	Vršne grane sa cijetom ili
75.	Punica granatum L.	Nar	Plod
76.	Potentilla tormentilla	Srčenjак	Korijen
77.	Rhamnus frangula L.	Trušljika obična, Krušina	Kora
78.	Robinia pseudoacacia L.	Bagrem	Cvijet
79.	Rosa canina L.	Divlja ruža, Šipurak	Plod
80.	Rosmarinus officinalis L.	Ruzmarin	List
81.	Rubus fruticosus L.	Kupina	Plod
82.	Rubus idaeus L.	Malina	Plod
83.	Ruta graveolens L.	Ruta	
84.	Salvia officinalis L.	Pelim, Žalfija	Herba
85.	Sambucus nigra L.	Zova	Cvijet
86.	Silybum marianum L.	Gujina trava	Herba
			Sjeme
87.	Solidago virgaurea L.	Zlatnica	Herbe
88.	Sanicula europaea L.	Milogled, Zdravčica	List
			Korijen
89.	Symphytum officinale L.	Gavez	Korijen
90.	Tanacetum cinerariaefolium	Buvač	Cvijet
91.	Tanacetum parthenium L.	Povratić	Cvijet
92.	Taraxacum officinale L.	Maslačak	Herba
			List
			Korijen
93.	Teucrium montanum L.	Trava iva	Herba
94.	Teucrium chamaedris L.	Dubačac, Krševka	Herba
95.	Tilia cordata Mill.	Lipa sitnolisna	Cvijetni list
96.	Tilia platyphyllo sScop.	Lipa krupnolisna	Cvijetni list
97.	Tilia argentea Desf	Srebrnasta lipa, Bijela lipa	Cvijetni list
98.	Thymus serpyllum L.	Majčina dušica	Herba
99.	Tussilago farfara L.	Podbjel	Cvijet
			list
100.	Trifolium pratense L.	Djetelina crvena	Cvijet
101.	Urtica dioica L.	Kopriva	Herba
			Korijen
			Sjeme
102.	Valeriana officinalis L.	Odoljen, valerijana	Korijen
103.	Veronica officinalis L.	Čestoslavica, veronika	Herba
104.	Viscum album L.	Imela bijela	Herba
105.	Verbascum phlomoides L.	Velecvjetna divizma	Herba
			List
			Cvijet
106.	Viola tricolor L.	Dan i noć	Cvijet
107.	Viola odorata L.	Ljubičica	Cvijet

108.	Vacciniummyrtillus L.	Borovnica	Plod
109.	Vaccinium vitis-idaea L.	Brusnica	Plod
110.	Verbena officinalis	Verbena	Herba
111.	Veratrum album L.	Bijela čemerika	korijen
112.	Prunus avium	Divlja trešnja	Plod
113.	Arctostaphylos uva ursi	Uva	List
114.	Laurus nobilis	Lovor	List